

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการสรุปและข้อเสนอแนะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตลาดไก่สด ในกรุงเทพมหานคร โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาแล้วตามหัวข้อต่าง ๆ ที่ได้สอบถามมาในบทที่จะกล่าวบ้าง โดยเน้นเฉพาะข้อมูลที่ได้มาในบทที่ 1 และมีข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้การค้าไก่สดได้รับประโยชน์ทั้งผู้ผลิต คนกลาง และผู้บริโภค

5.1 ข้อสมมติฐานของการศึกษาราย

ในการศึกษารายที่ได้ตั้งข้อสมมติฐานไว้ คือ

- (1) ปัญหาการจำหน่าย เกิดจากคนกลางต้องการผลประโยชน์ตอบแทนมากเกินไปจนควรรักษาทางลดราคาใบซื้อ หรือใช้กลยุทธ์อื่นเอาเปรียบผู้ผลิต

จะเห็นได้ว่า จากการสำรวจจะได้รับคำตอบที่พอจะเป็นแนวทางชี้ให้เห็นว่า ในการจำหน่ายไก่สดจากผู้ผลิตมายังคนกลางนั้น ผู้ที่มีอิทธิพลในการกำหนดราคา โดยแท้จริงแล้วแทนที่จะเป็นคนกลาง กลับเป็นผู้ผลิต (ผลิตไก่สด) ด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริง คือ

(ก) จากตารางที่ 2.3.1 บอมนำเสนอให้เห็นว่าผู้ผลิตไก่สด จะเป็นผู้กำหนดราคาขายให้แก่คนกลาง โดยมีถึง 55.6% ของผู้ผลิตไก่สดจะกำหนดราคาขายให้ และนอกจากนี้อีก 22.2% ที่ห้ามคนกลางซื้อจากบริษัทอื่น ก็เหมือนกับว่าจะเป็นการกำหนดราคาโดยทางอ้อม ทั้งนี้เมื่อห้ามซื้อจากผู้อื่นก็ย่อมจะซื้อจากผู้ผลิตรายนั้น ๆ ในราคารายนั้น ๆ เมื่อเป็นเช่นนี้ถึงแม้ว่าคนกลางจะไปกำหนดราคาขายเอง ก็ย่อมจะกำหนดราคาขึ้นนอกเหนือจากราคาตลาดไปมากไม่ได้ ในทางตรงกันข้ามแทนที่จะสูงกว่าราคาตลาด อาจจะต่ำกว่าราคาตลาดก็ได้ และการที่ต้องซื้อจากบริษัทนั้น ๆ ไปซื้อจากที่อื่นไม่ได้ก็ต้องซื้อจากผู้ผลิตรายนั้น ๆ เรื่อย ๆ ไป จะไปเกี่ยวราคาไม่ได้ เมื่อผู้ผลิตอ้างเหตุผลในการขึ้นหรือลดราคาไก่สดก็ต้องตาม ฉะนั้นแล้วตนเองจะไม่มีกำไรแน่

ในจำนวนที่จะซื้อก็ถึง 16.6% ที่ถูกกำหนดจำนวนซื้อ จะเห็นได้ว่าข้อมูลที่นำมา
ในข้อนี้ คนกลางจะไปกำหนดราคาหรือหาทางเอาประโยชน์จากผู้ผลิตได้น้อยมาก

(ข) จากตารางที่ 2.4 จะเห็นได้ว่าการกำหนดและผลประโยชน์ (กำไร)
ของคนกลางก็ย่อมที่จะถูกกำหนดโดยผู้ผลิตโดยทางอ้อม เพราะผู้ผลิตนั้นจะกำหนดราคา
เป็นส่วนใหญ่ และกำไรที่คนกลางได้ไปก็ไม่มากนัก

(ค) จากตาราง 2.6 การกำหนดวิธีการซื้อไก่ จะเห็นได้ว่า ผู้ผลิตขายโดย
ตรงไม่ส่งแผงลอยหรือร้านค้าปลีกถึง 42% ข้อกำหนดหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ จะต้องถูก
กำหนดจากผู้ผลิตไก่สดแน่ และมีจำนวนที่ซื้อผ่านพ่อค้าส่งถึง 32% พ่อค้าส่งมีจำนวนมีใช้
น้อยเช่นเดียวกัน (32%) ก็ย่อมจะได้รับข้อกำหนดจากผู้ผลิต และจะมามีข้อกำหนด
คือ พ่อค้าปลีกได้อีก

ซึ่งในตาราง 2.7.1 ในกรณีที่ผ่านมาพ่อค้าส่ง (ยี่บัว) ผู้ผลิตจะให้ยี่บัวผูกขาดถึง
50% ซึ่งผู้ผลิตสามารถที่จะผลิตภายในบางสิ่งบางอย่าง เช่น ค่าขนส่ง บริการไปให้ยี่บัว
จะเห็นว่าคนกลางผลักรถบางสิ่งบางอย่าง

(ง) จากจำนวนผู้ผลิตที่คนกลางจะติดต่อด้วย ในตารางที่ 2.8 จะเห็นว่าคนกลาง
ติดต่อซื้อจากผู้ผลิตมากกว่า 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 52 ซึ่งในทางปฏิบัติ ถ้าจะทำเช่นนั้น
อาจจะทำให้ผู้ผลิตไม่ขายไก่สดให้ก็ได้ แต่อย่างไรก็ตามพ่อค้าคนกลางก็ย่อมจะมีการติดต่อ
ไว้หลายแห่ง เพื่อความแน่นอนในการที่จะมีไก่สดจำหน่ายในตลาด

(จ) จากตารางที่ 2.14.2 จากเหตุผลที่จะสอดคล้องที่ว่า คนกลางแทบจะ
ไม่สามารถเอาเปรียบผู้ผลิตคือ ผู้ผลิตให้เครดิตแก่คนกลาง และอย่างทั้งระยะสั้น
(1-15 วัน) มีจำนวน 31.3% และระยะยาว (มากกว่า 15 วันขึ้นไป) มีจำนวน
37.5% เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ผลิตให้เครดิต จึงทำให้มีอำนาจเหนือคนกลาง

ซึ่งนอกจากนี้ จากตารางที่ 2.14.1 ซึ่งชี้ให้เห็นว่า 33.3% ผู้ผลิตกำหนด
ราคาขายเอง คนกลางไม่สามารถที่จะไปกำหนดราคาขายได้เอง ประกอบกับจาก
ตารางที่ 1.7 แสดงให้เห็นถึงความนิยมที่จะนิยมเป็นชิ้นส่วน ซึ่งการกำหนดราคาไว้

แน่นอนจากผู้ผลิตคือ ราคาจะมีอยู่ที่จุดพลาสต์คืออยู่แล้ว คนกลางก็ย่อมจะขายในราคา
 นั้น ผู้ผลิตก็ต้องคำนึงแล้วว่า คนกลางควรจะได้กำไร ทั้งนี้ย่อมจะอยู่ที่ผู้ผลิตนั้น บ่อม
 หรือเปิดโอกาสให้คนกลางมีกำไรเท่าใด ซึ่งเหตุผลดังกล่าวคนกลางจะไปเรียกร้อง
 ผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้ผลิตได้มาก จะไปกดราคา หรือใช้วิธีการใด ๆ ยาก เพราะ
 ผู้ผลิตในปัจจุบันนี้ มีทั้งผู้ผลิตรายใหญ่ และรายย่อย ซึ่งมีปริมาณการผลิตถึง 50% เพราะ
 ฉะนั้นผู้ผลิตใกล้กับบาทต่อคนกรุง เทพฯ มาก ผู้ผลิตใกล้มีความช่วยเหลือในเรื่องของ
 ตลาดใกล้ ปริมาณใกล้ และราคาใกล้มาก ผู้ผลิตจะเพิ่มหรือลดราคาใกล้ให้สูงหรือต่ำได้
 ประกอบกับเมื่อผู้ผลิตส่วนใหญ่ มีทั้งใกล้ และใกล้เป็นอยู่ในมือของเขา เขาจะทำอะไร
 ก็ย่อมจะได้ คนกลางไปหาทางเอาประโยชน์จากเขาได้ยาก ถ้ามากเรื่อง เขาก็จะ
 ขายเองตัดคนกลางไปเสียก็ได้ และโรงงานร่ำใกล้ขนาดใหญ่ มีสหกรณ์งานที่ทำหน้าที่
 เหมือนคนกลางแล้ว ถ้าคนกลางไปใช้วิธีการหรือกดราคา หรือเอาประโยชน์มากเขาก็
 อาจจะทำตัดคนกลางออกเพื่อให้ผู้บริโภคได้บริโภคใกล้ในราคาถูก โดยที่เขาได้รับผลประ-
 โยชน์เท่าเดิม หรือมากกว่าเดิมก็ได้ และคนกลางที่รับมาขายก็จะทำอะไรไม่ได้มาก
 เพราะกลัวจะไม่มีใกล้จำหน่าย ซึ่งถ้าทุกฝ่ายมองอย่างให้ทุกฝ่าย (คือผู้ผลิต คนกลาง
 และผู้บริโภค) ได้รับความยุติธรรมแล้ว ก็จะไม่มีปัญหาอะไรเพราะถือว่า ได้รับความ
 พอใจทุกฝ่าย

2. ผู้ผลิตไม่รู้จักยุทธวิธีการตลาดดีพอ ไม่สามารถจะต่อรองกับคนกลาง ทำให้
 เสียผลประโยชน์ตอบแทน

จากลัทธิฐานข้อนี้ จะเห็นได้ว่า จากเหตุผลที่ชี้แจงกับลัทธิฐานข้อ 1 แล้วบ่อมจะ
 ชี้ให้เห็นว่า ผู้ผลิตรู้จักยุทธวิธีการตลาดดีพอ แทนที่จะต่อรองกับตลาด หรือคนกลาง
 ก็จะใช้วิธีกำหนดกับคนกลางเลย (ดังเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วด้วยในการชี้แจงข้อลัทธิฐาน
 ข้อ 1) และจากตารางที่ 3.13.1, 3.13.2, 3.13.3 แสดงให้เห็นว่าผู้ผลิตรู้จักโลก
 หรือยุทธวิธีการตลาดดีพอ จึงพยายามที่จะตัดคนกลาง โดยผู้ผลิตรายใหญ่จะสั่งถึง

ร้านค้าปลีกโดยตรง ผู้ผลิตก็จะใช้วิธีการส่งพ่อค้าส่งถึง 33.3% และยุทธวิธีในการจำหน่ายร้านค้า หรือร้านสรรพากร (Super Market) ผู้ผลิตรายใหญ่และรายย่อยก็จะใช้วิธีการส่งโดยตรง และมีจำนวนถึง 41.7% ที่ไม่ขายส่งพ่อค้าปลีก 41.7% ส่วนการส่งไปยังลูกค้าตามสถานที่อื่น ๆ ส่งผ่านคนกลางโดยให้หาตลาดเอง 41.7% ข้อมูลดังกล่าวย่อมจะเป็นการชี้แนวทางให้เห็นว่า ผู้ผลิตใกล้โดยเฉพาะรายใหญ่ ๆ ตัดเงินการส่งจำหน่ายตามยุทธวิธีทางการตลาดด้วยตนเอง และมีบางส่วนที่ให้พ่อค้าคนกลางส่งจำหน่าย โดยถือแบ่งตลาดกัน ซึ่งถ้ามีช่องทางใด ผู้ผลิตก็จะเข้าไปเอง ซึ่งแทนที่จะเสียประโยชน์ตอบแทน ผู้ผลิตใกล้ก็จะได้ผลประโยชน์ตอบแทนมากขึ้น

ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะคนกลางที่จำหน่ายใกล้โดยทั่วไป ยังเป็นรายย่อย ไม่มีกำลัง ความสามารถและประสิทธิภาพที่จะขยายตลาดให้กว้างขวางออกไปได้ เมื่อผู้ผลิตรายใหญ่ (โรงงานแม่ไก่ที่ในสมัย) มีความจำเป็นที่จะต้องจำหน่ายใกล้ให้ได้มาก เพราะตนเองผลิตใกล้เป็นได้มาก มีข้อสัญญาสั่งซื้อใกล้เป็นจากเกษตรกรอยู่มาก ฯลฯ ถ้าจะคอยให้คนกลางโดยทั่วไปหาตลาด ก็จะกลายเป็นว่า เอาอนาคตของตนเองฝากไว้กับคนกลาง ซึ่งคนกลางไม่เสี่ยงมาก เพราะไม่ต้องลงทุนมาก เมื่อเป็นเช่นนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ผลิตรายใหญ่ต้องหาตลาด และขยายตลาดของตนให้มากขึ้นด้วย และในทางตรงกันข้าม เมื่อการส่งเสริมการจำหน่ายหลายบ้าน ก็ย่อมจะมีผลทำให้คนกลางขยายใกล้ได้คล่องและมากยิ่งขึ้น ผลประโยชน์ก็ย่อมจะได้รับพร้อมกันทุกฝ่าย แต่เหตุผลที่สำคัญที่ย่อมจะเกิดจาก เมื่อผู้ผลิตรายใหญ่ ซึ่งเกือบจะผูกขาดหรือขายได้มากในกรุงเทพฯ และทั่วไป (ทั้งใกล้เป็นและใกล้ส่ง) เมื่อลงทุนมากก็ย่อมจะต้องจำหน่ายให้มาก ย่อมจะไต่กลไกของตน จะมัวแต่ให้ถึงคนกลางไม่ได้ มิฉะนั้นแล้วจะทำให้เกิดความเสี่ยงสูงมาก และเขาที่มีความรู้ ความสามารถและกำลังที่ดีกว่าพ่อค้าคนกลางมาก ก็ย่อมจะเข้าไปให้ได้ประโยชน์ พ่อค้าคนกลางจึงกลายเป็นเพียงส่วนหนึ่งของเขาที่จะช่วยเสริมสร้างตลาดให้เขา เพื่อให้ประโยชน์ได้บริบูรณ์โดยทั่วถึง

(3) การส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาล ที่มีต่ออุตสาหกรรมประเภทนี้เป็นไป
อย่างมีแบบแผน

การส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาล ที่มีต่ออุตสาหกรรมประเภทนี้ ถ้าจะกล่าวอย่าง
แท้จริงแล้ว ยังไม่มีการวางแผนที่ดีพอ ในการธุรกิจการค้าที่แท้จริง และยุติธรรมแล้ว
สิ่งที่จะต้องพึง เล็งและเน้นให้เห็นคือ ควรจะเป็นตลาดของผู้บริโภค เพื่อผู้บริโภค
(ตลาด) จะเป็นผู้กำหนดให้เกิดความยุติธรรมทุกฝ่าย ถ้าสินค้าใครดี ผู้บริโภคยอม
รับทั้งราคา, ปริมาณ, และคุณภาพ สินค้านั้นก็ควรจะอยู่ในตลาดต่อไป แต่ตรงกัน
ข้าม ถ้าสินค้าใดไม่ได้รับความนิยมนจากตลาด (หรือการยอมรับจากตลาด) สินค้าชนิดนั้น
ก็ควรจะหายไปจากตลาด ทั้งนี้ตามหลักสมัยใหม่ ควรที่จะเน้นที่ตลาด (Market
Oriented) โดยที่ผู้บริโภคหรือประโยชน์ของผู้บริโภคเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งหน่วยงานที่เป็น
กลางได้แก่หน่วยงานของรัฐบาล บัณฑิตที่จะพิจารณาถึงข้อนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม
และประโยชน์แก่ประชาชนซึ่งเป็นผู้บริโภค เป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อมาพิจารณาเกี่ยวกับ
ไก่ลัด จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้ว และของทางการศึกษาริษฐ์ จะเห็นได้ว่าไก่ลัดต่าง ๆ
จะถูกกำหนดโดยผู้ผลิต (ถึงแม้ผู้ผลิตจะมองความต้องการของผู้บริโภคบ้าง แต่มองอย่าง
แคบ ๆ เป็นต้นว่า รสนิยม เป็นต้น) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ลักษณะของตลาดของไก่ลัดจะเป็น
ลักษณะตลาดของผู้ผลิต เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งถ้ามีการวางแผนที่ดี ควรจะมีการวางแผนให้
ตลาดของสินค้าประเภทนี้เป็นตลาดของผู้บริโภค และมีเหตุผลอื่นประกอบอีกดังนี้

(ก) การส่งเสริมอุตสาหกรรมประเภทนี้ อาจกล่าวได้ว่าหน่วยงานของ
รัฐบาลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ประสานงานกันดีพอ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
ก็ส่งเสริมให้มีโรงฆ่าไก่เพื่อผลิตไก่ลัด และเน้นให้จำหน่ายในต่างประเทศ หน่วยงาน
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก็ไม่มีการส่งเสริมให้ผลิตหรือลดการผลิตไก่เป็นให้
เพียงพอกับความต้องการของตลาด และหน่วยงานของกระทรวงพาณิชย์ ไม่ช่วยเสริม
สร้างขยายตลาดอย่างแท้จริง เพื่อให้ตลาดได้สอดคล้องกับปริมาณการผลิต ซึ่งเมื่อ
มีการผลิตออกไปมากเกินความต้องการ ก็จะทำให้เกิดปัญหาไก่ไก่เป็น และไก่ลัด

เป็นอย่างมาก ซึ่งสินค้าประเภทนี้ เป็นสินค้ามีชีวิต และขึ้นอยู่กับความสด (Fresh) เป็นสินค้าที่ต้องรีบขาย ไม่คงทนถาวร ก็ย่อมจะทำให้เกิดปัญหามากทีเดียว ทำให้ราคาตกลง ผู้เลี้ยงก็จะขาดทุน ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ อยู่มาก ดังเช่นที่เคยมีข่าวว่า ลูกไก่ไปกึ่งทะเล เพื่อลดปริมาณไก่ของเอกชนที่เคยมีข่าวมาแล้ว เป็นต้น

(ข) ข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยราชการขาดความถูกต้อง และมักจะมีการอ้างอิงกันเป็นทอด ๆ ดังเช่น ปริมาณไก่ หน่วยงานที่ให้ข้อมูลปริมาณไก่ออกมาคือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งปริมาณไก่ก็มักจะรวมไก่บ้าน ไก่ไข่ และไก่อื่น ๆ อีกหลายประเภท มิได้เน้นถึงไก่เนื้อที่มีอยู่จริง ๆ เมื่อหน่วยงานอื่นเอาข้อมูลดังกล่าวไปอ้างอิง เช่น คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และกระทรวงพาณิชย์ ก็ทำให้เกิดความผิดพลาดในการกำหนดแผนงานได้ ซึ่งปริมาณไก่เนื้อจริง ๆ ย่อมจะเกิดจากปริมาณลูกไก่เนื้อหรือไก่กระทง ที่มีเอกชนผลิตจำหน่ายมากมาย เพราะผลิตเท่าใด ขายเท่าใดก็ย่อมจะมีการนำไปเลี้ยงเป็นไก่เนื้อเท่านั้น ซึ่งตัวเลขเหล่านี้มีเอกชนรู้ดี แต่หน่วยงานของทางราชการยังไม่รู้ เป็นต้น

(ค) การส่งเสริมของรัฐบาล ก็ทำเป็นบางส่วนเท่าที่จะทำได้ เช่น คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หากทางที่จะช่วยระบายนไก่ออกสู่ตลาดก่อน เพื่อไม่ให้มีไก่เหลือหรือผู้เลี้ยงขาดทุนด้วยการส่งเสริมให้ลงทุน ตั้งโรงงานชำไก่ที่ทันสมัยเพิ่มขึ้นหลายแห่ง มีผลช่วยให้มีการผูกขาดเพียง 3 รายดังเช่นแต่ก่อน ซึ่งปัจจุบันนี้มีผู้ผลิตรายใหญ่ ๆ มากขึ้น เช่น บริษัท กรุงเทพฯ ค้าสัตว์ จำกัด (ช.พ.) บริษัท แหลมทองสหการ จำกัด บริษัท สหฟาร์ม จำกัด บริษัท เขนทงโคร จำกัด บริษัท ไก่สดศรีไทย จำกัด บริษัท ดีเวลโครค้าสัตว์ จำกัด บริษัท ภัตตณณมิตร จำกัด เป็นต้น ซึ่งบางแห่งอาจจะมีถึง 2 โรง และสามารถที่จะขยายการผลิตไปได้มากขึ้นได้อีก

(ง) ในด้านการผลิตไก่ ซึ่งนับได้ว่าเกี่ยวข้องกับอย่างมากกับไก่สด การขยายพันธุ์ การนำพันธุ์ไก่จากต่างประเทศเข้ามา รัฐบาลยังไม่มีการควบคุมหรือกำหนดที่พอ

(จ) ทางด้านกลไกทางการตลาด จะเห็นได้ว่ารัฐบาลทำอะไรไม่ได้มาก จะทำได้อย่างมากคือกำหนดราคารามาตรฐานที่จะซื้อขายในตลาด (ไก่สด) เท่านั้น ถ้ามีการวางแผนที่ดีรัฐบาลจะต้องเข้าไปมีบทบาทและกำหนดทั้งการผลิตไก่เป็นและปล่อยให้ราคา เป็นไปตามตลาดที่ยุติธรรมแก่ผู้บริโภคและผู้เลี้ยงไก่ ซึ่งปล่อยให้เอกชนพยายามรวมกลุ่มเป็นสมาคม เป็นชมรม แต่ก็ช่วยไม่ได้มากนัก กลับกลายเป็นว่าจะช่วยให้ผู้ผลิตไก่ล้นอยู่รอดจากภาวะราคาที่เปลี่ยนแปลงในต่างประเทศ มิได้คำนึงถึงผู้เลี้ยงและผู้บริโภคภายในประเทศเท่าใดนัก

แต่อย่างไรก็ตาม รัฐบาลก็พยายามที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรรวมในด้าน การเลี้ยงสัตว์ให้เป็นอุตสาหกรรมเกษตรอย่างแท้จริงด้วย เช่น ส่งเสริมให้มีการผลิตอาหารสัตว์ ยาสัตว์ พันธุ์สัตว์ ให้ดีปิ้งขึ้น เพียงแต่ว่ากลไกของทางราชการช้ากว่าทางธุรกิจ จึงทำให้ผู้ผลิตหมายได้ประโยชน์ไปมากกว่าที่คนส่วนรวมที่จะได้ เพียงแต่ว่ายายาตการประสานงานและการติดตามแผนงานที่ดีพอ และบางรายส่งเสริมเขาแล้วไม่ช่วยให้เขาดำเนินการไปได้ตลอด จะปล่อยให้ไปตามภาคเอกชนไม่ได้ ภาครัฐบาลจะต้องช่วยด้วย ในเรื่องตลาดต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นด้านราคา คุณภาพ และความเชื่อถือ รัฐบาลจะต้องเข้าไปมีบทบาทด้วย เพื่อให้สินค้าไทยถูกเอาเปรียบในต่างประเทศ

5.2 ข้อเสนอแนะบางประการ¹

จากข้อเท็จจริงและข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจจะเห็นว่าไก่สดเป็นผลมาจากอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ได้แก่ การผลิตไก่เป็น การเก็บไก่สด และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไก่เป็นที่ยังมีอยู่มาก เช่น อาหารสัตว์ ยาสัตว์ พันธุ์สัตว์ วัสดุคอกที่ใช้เลี้ยงสัตว์ และเทคนิคและวิธีการเลี้ยงสัตว์ที่ทันสมัย เป็นต้น เมื่อเป็นดังนี้การจะพิจารณาเกี่ยวกับไก่สดก็ต้องพิจารณาดังส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ด้วย ซึ่งมีข้อเสนอแนะบางประการ เช่น

¹ บริษัทกรุงเทพฯ ค้าสัตว์ จำกัด, ปี 2522

5.2.1 ด้านการผลิตไก่เป็น

- 1) อาหารไก่มีราคาแพง ดังได้กล่าวมาแล้วว่า อาหารไก่เป็นต้นทุนการเลี้ยงไก่ที่สำคัญและมีอยู่มากในต้นทุนการเลี้ยงไก่ดังนั้น ซึ่งปัจจุบันนี้ อาหารไก่แพงมากและแพงขึ้นทุกปี ประกอบกับถูกกำหนดราคาโดยบริษัทใหญ่ ๆ ถ้าบริษัทเหล่านี้ไม่มีกำไรเลยก็ไม่เอาทำไรมากเกินไปก็ไม่เป็นไร ทุกวันนี้ไม่มีสิ่งใดจะเป็นเครื่องประกันได้ว่าจะไม่มีการขึ้นราคาอาหารสัตว์ ชนิดใด เมื่อใด เพื่อให้การสนับสนุนให้ต้นทุนการเลี้ยงไก่ต่ำลง สิ่งที่จะต้องกระทำก็คือสามารถห้ามการส่งออกอาหารสัตว์ ทั้งอาหารสำเร็จและวัตถุดิบอื่น ๆ ที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์ หรือเก็บภาษีขาออกอาหารสัตว์ และวัตถุดิบอื่น ๆ ที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์ เพื่อส่งเสริมให้มีการผลิตอาหารสัตว์ และเลี้ยงสัตว์ภายในประเทศ และสิ่งที่เป็นสินค้าเนื้อสัตว์ไปจำหน่ายยังต่างประเทศจะทำให้ได้ราคาและเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศไทยจะดีกว่า
- 2) ควบคุมปริมาณการผลิตลูกไก่และเลี้ยงไก่ เพราะปริมาณลูกไก่ก็คือปริมาณไก่ในอนาคต เพื่อให้ปริมาณไก่เพียงพอต่อตลาดภายในและภายนอกประเทศ อันจะทำให้เกิดความมั่นคงทั้งปริมาณ ราคา จะได้ไม่มีการผันผวนต่อราคาและรายได้ของผู้เลี้ยงและผู้บริโภคซึ่งการผลิตลูกไก่จากบริษัทเอกชนอื่น ๆ ต่างฝ่ายต่างก็ผลิตลูกไก่ อาหารไก่ และยาต่างก็ปล่อยลูกไก่ออกมามาก ๆ เพื่อจะขายสินค้าของตนให้ได้มาก ๆ สิ่งเป็นต้นเหตุของการล้มตลาดเมื่อคำนึงถึงต้องผลิตลูกไก่ออกมามาก ก็จะทำให้ปริมาณไก่ล้มตลาดก็จะทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับราคาไก่ได้ ซึ่งทางรัฐบาลควรจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดการผลิตลูกไก่ และปริมาณไก่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพราะการขอความร่วมมือย่อมจะเป็นไปได้ยาก ในปัจจุบันการขายลูกไก่กระทง ขายให้ใคร 1 ทำได้ มากเกินไปหรือน้อย

เกินไป ต่างก็ไม่รู้กัน ถ้าบริษัทใดอาจจะขายน้อย เพื่อต้องการไม่
ให้ล้มตลาด แต่บริษัทอื่น ๆ ฟาร์มอื่น ๆ ไม่ให้ความร่วมมือเขาก็อาจ
จะเสียโอกาสไป

ในการค้าผู้เลี้ยง ถ้าเลี้ยงลดปริมาณลงโดยผู้อื่นไม่ลด หาก
ราคาไก่ที่อยู่คนที่เสียเปรียบคือคนที่ลดการเลี้ยง แต่ถ้าไม่มีผู้ใดสนใจ
ก็จะเสียเปรียบ ต่างคนต่างขายถูกไก่ คนเลี้ยงต่างคนต่างก็จะเอา
ถูกไก่เข้า เล้า โดยไม่รู้ว่าระยะนั้นจะมีไก่ออกสู่ตลาดเท่าใด จะ
ล้มหรือขาดตลาดก็ไม่รู้แน่ ก็จะทำให้ปริมาณไก่เกินความต้องการ
ของตลาด ก็จะทำให้ผู้เลี้ยงต้องขาดทุนแน่ ๆ ซึ่งเป็นปัญหาที่พบ
บ่อย ๆ ว่า ทางรัฐบาลจะต้องเข้ามาจับบทบาทในการส่งเสริมการ
เลี้ยงให้มีปริมาณสอดคล้องตามความต้องการของตลาด และส่งเสริมให้รู้
ว่าช่วงใด ระยะใด ควรจะเลี้ยงมากหรือน้อยให้เหมาะสม

- 6) เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ยังไม่ได้รับความเป็นธรรมในสัญญาที่ทำขึ้นกับผู้ผลิต
อาหารสัตว์ ที่ส่งเสริมการเลี้ยงไก่เข้าโรงฆ่าของตน โดยพยายาม
ที่จะทำให้เห็นว่าโรงฆ่าไก่ของตนไม่เอาเปรียบต่อผู้เลี้ยง ได้กำไร
น้อยหรือไม่ได้กำไรเลย แต่ทั้งนี้กำไรของเขาจะแฝงอยู่ในรูปอาหาร
สัตว์ ยาสัตว์ และพันธุ์สัตว์ ซึ่งผู้เลี้ยงไม่รู้เลย และรายละเอียด
อื่น ๆ ผู้เลี้ยงยังไม่ได้รับความเป็นธรรมที่เพียงพอ ซึ่งจะต้องมีการแก้ไข
ให้ได้รับประโยชน์ทั้งสองฝ่าย มิฉะนั้นแล้วฝ่ายผู้ผลิตอาหารไก่ ยาไก่
พันธุ์ไก่ และโรงฆ่าไก่ก็จะเอาเปรียบ เพราะถือว่า ตนเป็นตลาด
ให้แก่ผู้เลี้ยง ผู้เลี้ยงไก่จะต้องมาง้อขายไก่ให้แก่เขา เขาจะเอา
ประโยชน์ใด ๆ ก็ได้ ถือเป็นเรื่องที่ไม่ยุติธรรม โดยรัฐบาลควรจะไปเปิด
โอกาสให้มีคู่แข่งอื่น จะได้มีข้อเปรียบเทียบ
- 4) เกษตรกรที่มีไก่อยู่ในเครือของบริษัทอาหารสัตว์ อยากที่จะรวมตัวเป็น
สหกรณ์ แต่ขาดความรู้ ซึ่งหน่วยราชการที่น่าจะให้ความช่วยเหลือ
และส่งเสริมให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพได้

- 5) ในด้านเทคนิคการเลี้ยง ทางรัฐบาลจะต้องมีบทบาทอย่างมากที่จะส่งเสริมวิชาการเลี้ยงไก่ให้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรรู้จักวิธีการทำต้นทุนให้ต่ำลง เพื่อจะได้มีรายได้มากขึ้นไม่ใช่ปล่อยให้เลี้ยงตามแบบเดิม และไม่ปล่อยให้ปล่อยให้เป็นหน้าที่ของเอกชนอย่างเดียว ซึ่งจะมีเงินเอกชนมีบทบาทในการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เป็นอย่างมาก ผนวกวิชาการออกไปเผยแพร่และอบรมวิชาการเลี้ยงไก่แก่เกษตรกร อยู่เสมอ ซึ่งส่วนนี้ถือว่าดี แต่อาจจะถูกย้แนวทางไปในทางที่บริษัทได้ประโยชน์กว่าเกษตรกรก็ได้

5.2.2 ด้านการผลิตไก่สด

การผลิตไก่สดถือได้ว่าเป็นตลาดไก่เป็น และจะมีผลกระทบต่ออื่นซึ่งกันและกัน ทั้งด้านปริมาณและราคา เมื่อการผลิตไก่สดมากขึ้นเมื่อเป็นการระบายตลาดไก่เป็น เพื่อให้เกษตรกรขายไก่ได้ แต่รัฐบาลก็ต้องคำนึงถึงและให้ความช่วยเหลือในการระบายไก่สดด้วย ทั้งภายในและต่างประเทศซึ่งมีไข่ส่งเสริมให้มีการผลิตไก่สดมาก ๆ แต่ตลาดไม่มี ก็จะมีผลกระทบต่อปริมาณและราคาไก่สดแน่ ซึ่งในขณะนี้รัฐบาลได้ส่งเสริมให้มีการตั้งโรงงานฆ่าไก่ขนาดใหญ่ที่ทันสมัยหลายแห่งแล้ว รัฐบาลจะให้ความช่วยเหลือ เช่น ช่วยหาตลาดต่างประเทศให้ด้วย เพราะการส่งออกต่างประเทศจะมีผลประโยชน์มากต่อเกษตรกร ผู้ผลิต และประเทศไทยด้วย

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ดังนั้นการที่จะพิจารณาในสิ่งที่จะกระทำได้จะต้องเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมโดยพยายามที่จะทำให้เป็นอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งการเลี้ยงสัตว์ก็จะเป็นการพัฒนาการเกษตรด้านหนึ่ง โดยเฉพาะเกี่ยวกับไก่ ปัจจุบันการเลี้ยงมีระยะเวลาอันน้อยลง (ไข่เวลาสั้น) และได้ผลดีและปริมาณความต้องการทั้งตลาดภายใน และต่างประเทศ ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงก็ย่อมจะส่งผลให้เกิดผลดีแก่เกษตรกรและประเทศชาติ

ดังได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า แทนที่ไทยจะเน้นในการส่งออกในรูปแบบของวัตถุดิบเป็นส่วนใหญ่ ไทยควรที่จะนำวัตถุดิบ เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง รวมทั้งผลิตผลพลอยได้จากข้าว ได้แก่ รำ ปลายข้าว เป็นต้น มาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ แล้วจึงส่งเนื้อสัตว์หรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์ออกไปขายยังต่างประเทศจะดีกว่า มีไข่จะมีผลดีนั้นแต่จะได้ราคาดีกว่า

นอกจากนี้ยังจะได้ผลดีที่จะก่อให้เกิดการสร้างงาน การปรับปรุงการเลี้ยง และเกิดอุตสาหกรรม
ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น อาหารสัตว์ ปลาบ่ม โรงฆ่า เป็นต้น

ทั้งนี้การเพิ่มปริมาณการส่งออกซึ่งมีคู่ทางการส่งออกได้มากขึ้นแล้ว
ย่อมจะก่อให้เกิดผลดีต่อเอกชนผู้ลงทุนและประเทศชาติหลายประการ อาทิเช่น

- 1) ช่วยระบายไก่ที่เหลือหรือเลี้ยงเป็นจำนวนมากเกินความต้องการ
ไปยังตลาดต่างประเทศ ทำให้ผู้เลี้ยงขายไก่ได้ไม่ขาดทุน
- 2) การที่ส่งไก่ไปขายยังต่างประเทศก็ย่อมจะทำให้ราคาไก่เป็น
ภายในประเทศมีราคาดี มีราคาในระดับที่ผู้เลี้ยงมีกำไร และ
ผู้บริโภคจะได้บริโภคไก่สดในราคาที่ยุติธรรม
- 3) เป็นการช่วยส่งเสริมให้อุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องภายใน
ประเทศก้าวหน้า และพัฒนาขึ้น เช่น ได้แก่ อุตสาหกรรม
อาหารสัตว์ ยาสัตว์ ฯลฯ แม้แต่วัตถุดิบ พืช อื่น ๆ ที่เกี่ยว
ข้อง เช่น ข้าวโพด รำ ปลาบ่มข้าว ปลาบ่ม กากถั่ว
เป็นต้น ซึ่งทำให้พวกสัตว์ปีกมีสุขภาพ (น้ำหนักตัว) ที่สามารถจะ
นำมากที่โตมาให้ได้ประโยชน์ได้อีก
- 4) ทำให้มีการปรับปรุงและพัฒนาวิชาการเลี้ยงสัตว์ให้ทันสมัยอยู่เสมอ
ไม่ให้ล้าหลังดังเช่นสมัยก่อน ซึ่งการปรับปรุงการเลี้ยงก็ย่อมจะ
มีผลถึงการลดต้นทุนในการผลิตให้ต่ำลง ทั้งนี้เพราะไก่ที่จะส่ง
ออกจะต้องมีคุณภาพดี จะต้องผ่านการเลี้ยงตามวิชาการสมัยใหม่
ทั้งด้านพันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์ ยาสัตว์ การสุภาพบาล การ
ป้องกันโรคและการจัดการสมัยใหม่ เมื่อมีตลาดต่างประเทศต้อง
การก็จะทำให้เกษตรกรที่เลี้ยงไก่ตามแบบเก่า ๆ ไม่ถูกวิธี ไม่
ได้ผล และไม่ก่อให้เกิดการประหยัด (ลดต้นทุน) หันมาศึกษา
และใช้วิธีการเลี้ยงและจัดการสมัยใหม่ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีแก่

เกษตรกรรม ทำให้มีรายได้อุดมและเป็นการพัฒนาทางอุตสาหกรรมและการเลี้ยงสัตว์ของประเทศด้วย

- 5) ทำให้ผู้เลี้ยงมีความมั่นใจในตลาด ทั้งนี้เพราะการจำหน่ายไก่ของเกษตรกรผู้เลี้ยงที่แท้จริงนั้น ยังหาตลาดที่แน่นอนไม่ได้ การมีตลาดต่างประเทศ โดยผ่านทางโรงฆ่าไก่ที่ทันสมัยก็ย่อมจะเป็นแหล่งตลาดที่แน่นอนแก่เกษตรกรได้บ้าง ทำให้เกษตรกรมีความมั่นใจได้เห็นตลาดก่อนที่จะลงทุนเลี้ยงไก่ ซึ่งในปัจจุบันผู้เลี้ยงไก่ส่วนใหญ่ไม่มีความมั่นใจเมื่อเลี้ยงแล้วยังไม่ทราบว่า จะไปขายที่ใด แต่เมื่อมีตลาดรับซื้อ (โรงฆ่าไก่) ก็จะทำให้เกิดความมั่นใจยิ่งขึ้น
- 6) เป็นการช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีประโยชน์มากขึ้น ใช้ทำนาหรือทำไร่แต่เพียงอย่างเดียว ยังใช้ที่ดิน แรงงานในการเลี้ยงสัตว์ เพื่อเพิ่มทุนรายได้แก่ตนเองและครอบครัว
- 7) เป็นการช่วยให้ประชาชนได้บริโภคอาหารโปรตีนประเภทเนื้อในราคาถูกและทั่วถึง ในสมัยก่อนไก่จะมีราคาแพงกว่าเนื้อหมู และเนื้อวัว คนไทยที่มีรายได้น้อยจะไม่ค่อยมีโอกาสได้บริโภค ทั้งเนื้อหมูและเนื้อไก่ แต่ปัจจุบันเนื้อไก่มีราคาถูกลง ก็ย่อมจะทำให้คนไทยโดยทั่วไปมีโอกาสบริโภคไก่ได้
- 8) ถ้ามีการเลี้ยงสัตว์กันมาก ผลที่ได้จากการเลี้ยงสัตว์ก็จะนำไป
 - ใช้ประโยชน์ได้มากมาย เช่น มูลสัตว์ใช้แทนปุ๋ย และรักษาความสมบูรณ์ของดินให้อยู่คงทนนาน ใช้ทำแกลส ใช้เลี้ยงปลา เป็นต้น

9) ประโยชน์ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจส่วนรวมอื่น ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิด นำรายได้เงินตราต่างประเทศเข้ามาสู่ประเทศ ทำให้ลดปัญหา การขาดดุลทางการค้าและการชำระหนี้ - แก้ปัญหาการว่างงาน และเป็นการพัฒนาการเกษตรให้เป็นอุตสาหกรรมเกษตร (การเลี้ยงสัตว์) ซึ่งจะมีผลดีกว่าในอดีตที่ผ่านมา อาจจะมี กล่าวได้ว่าอุตสาหกรรมเลี้ยงไก่ที่จะขยายได้ลึก กิ่งนี้ จากการพิจารณาอย่างง่าย ๆ จำนวนประชากรของประเทศไทย และประเทศอื่น ๆ มีอัตราเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี โดยเฉพาะ ประเทศไทยอัตราเฉลี่ยการบริโภคต่อคน ต่อปี ประมาณ 6.4 ก.ก. หรือประมาณ 4 ตัว ถ้าเปรียบเทียบกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีอัตราเฉลี่ยการบริโภคต่อคน ต่อปี ประมาณ 70 ก.ก. จะเห็นว่าแตกต่างกันมาก ตลาดไก่ในประเทศไทยจึงมีโอกาส ขยายตัวออกไปได้มาก และไก่ก็มีราคาถูกกว่าอาหารประเภท เนื้อ (หมู วัว) ด้วยกันอยู่แล้ว ยิ่งจะดีขึ้นและในขนาด ต่างประเทศเองก็เช่นเดียวกัน ความต้องการที่จะบริโภคไก่ ต่อคนก็ย่อมจะมีมากขึ้น ประกอบกับบางประเทศไม่มีภูมิประเทศ หรือที่ดินพอที่จะส่งเสริมการเลี้ยงไก่ได้ก็ย่อมจะต้องสั่งซื้อจาก ประเทศอื่น การขยายการส่งออกก็มีช่องทางที่จะมีได้มากขึ้น

เมื่อปริมาณความต้องการไก่ทั้งภายในและภายนอก (ต่าง ประเทศ) มีมากขึ้น สิ่งที่เกี่ยวข้องกับกิจการไก่อีกประการหนึ่ง คือ โรงฆ่าไก่ก็ย่อมจะมีมากขึ้นด้วย ทั้งนี้ต้องเป็นโรงฆ่าไก่ที่ ทันสมัย ถูกต้องตามหลักวิชาการ ประหยัด รวดเร็ว และ ใต้เท้าที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาด โดยเฉพาะ ตลาดต่างประเทศด้วยแล้วจะฆ่ากันตามแบบเดิมที่ใช้กันอยู่ไม่ได้ จะต้องเป็นโรงงานที่ทันสมัย ใช้เครื่องจักรช่วยเพื่อก่อให้เกิด

ความรวดเร็ว ประหยัด และทำได้มาก ๆ มีความสะดวก
การสูยาภิบาล และการป้องกันโรคถูกต้องตามหลักวิชาการ ทั้ง
นี้ในปัจจุบันในประเทศไทยมีเอกชนที่เปิดกิจการอยู่ในประเภทนี้
เพียง 3 ราย คือ บริษัทกรุงเทพ ค้าสัตว์ จำกัด บริษัทสห-
ฟาร์ม จำกัด และบริษัทแหลมทองสหการ จำกัด และที่ได้ก่อ
สร้างโรงงานแล้วและกำลังก่อสร้างโรงงานอีกประมาณ 4 ราย
(ของบริษัทเขนทาโกร เบทาโกร ศรีไทย และเวลโกร)
ก็ยังมีได้ว่าจะยังมีปริมาณที่ไม่เพียงพอ เมื่อเทียบกับปริมาณไก่
สำหรับตลาดภายใน และโดยเฉพาะตลาดต่างประเทศที่มีแนวโน้ม
จะมากขึ้นเรื่อย ๆ

ประกอบกับเมื่อพิจารณาถึงโรงงานฆ่าไก่ใหญ่ ๆ ที่เปิด
ดำเนินการอยู่แล้วส่วนใหญ่แล้วส่งออกไปประเทศญี่ปุ่น และแม้
แต่โรงงานอีก 4 ราย ก็มีแนวโน้มจะเป็นการส่งออกไปญี่ปุ่น
(เพราะได้ทราบว่ามีการร่วมลงทุนกับญี่ปุ่นและซื้อเครื่องจักรจาก
ประเทศญี่ปุ่น เป็นส่วนใหญ่) ซึ่งตลาดญี่ปุ่นก็มีแนวโน้มขยาย
เพิ่มมากขึ้นก็นับได้ว่าจะเป็นการดีที่จะช่วยให้ช่วยสนองตอบความ
ต้องการของลูกค้าได้ทั่วถึงและเป็นผลดีแก่ประเทศ

แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศอื่น ๆ ก็ยังมีความต้องการไก่
จากประเทศไทยมากขึ้นเช่นเดียวกัน ทั้งมีการที่ใกล้ที่สุดจะ
มาต้นตัวในการส่งออกมากขึ้น เพราะเดิมตลาดต่างประเทศ
นิยมไก่จากยุโรป ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา แต่
ปัจจุบันนี้ไทยสามารถที่จะผลิตไก่ที่มีคุณภาพทัดเทียมกับต่างประเทศ
และอาจจะดีกว่าเสียอีก เพราะพันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์ วิธีการ
เลี้ยงและการจัดการ ก็ดำเนินการตามแบบต่างประเทศและมีภา
พ้องมาปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งนี้นอกจากจะมีคุณภาพทัด
เทียมต่างประเทศแล้ว ราคาที่ข้อมจะถูกกว่าเพราะค่าแรงงาน

ในประเทศไทยถูกกว่าประเทศอื่น และการขนส่งจากประเทศไทย ไปยังแถบเอเชียตะวันออกเฉียงกลาง หรือแถบใกล้เคียงย่อมจะทำได้ดีกว่า ค่าขนส่งถูกกว่า ใกล้เคียงกว่า และรวดเร็วกว่า ซึ่ง ีผลทำให้ความต้องการไก่จากประเทศไทยในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงกลางและแถบใกล้เคียงมีมากขึ้น ซึ่งย่อมจะผลทำให้ความต้องการที่จะมีโรงงานฆ่าไก่ เพื่อส่งออกไปยังแถบเอเชียตะวันออกเฉียงกลางและแถบใกล้เคียงมีมากขึ้นด้วย เพื่อสามารถที่จะฆ่า และส่งไก่ไปสนองความต้องการได้

ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากิจการ โรงงานฆ่าไก่ที่จะมีเพิ่มมากขึ้นไป และสมควรที่จะเน้นการส่งออกไปยังตลาดใหม่ ๆ ที่มีความต้องการก็จะทำให้ปริมาณการขายหรือการส่งออกมีมากขึ้นกว่าเดิม ตลาดตะวันออกกลาง เริ่มมีแนวโน้มที่จะสั่งซื้อจากประเทศไทยมากขึ้น ทั้งนี้เพราะประชากรในแถบนี้ส่วนใหญ่บริโภคสัตว์ปีกจำนวนมาก โดยเฉพาะไก่ก็มาก (เป็นอาหารหลัก) และประชากรส่วนใหญ่มีรายได้ดี ตลาดไก่ในแถบตะวันออกเฉียงกลางซึ่งมีคู่แข่งที่ขายได้มากขึ้น ทั้งนี้ไทยเองก็ได้พยายามหาช่องทางขยายตลาดไก่ให้มากขึ้นกว่าตลาดเดิม (ญี่ปุ่น) ที่มีอยู่แล้ว ได้แก่ ญี่ปุ่น รัสเซีย และตะวันออกกลาง ก็สมควรอย่างยิ่งที่จะมีโรงฆ่าไก่ที่ทันสมัย เพิ่มขึ้นอีกเพื่อพร้อมที่จะส่งออกได้ และเป็นการป้องกันการผูกขาดอันเกิดจากการมีโรงงานฆ่าไก่น้อยราย (3-5 ราย) ก็จะมีผลทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ขายไก่ให้แก่โรงงานในราคายุติธรรม ไม่ถูกกดราคาจับขี้หวี่ อันจะเป็นแนวทางให้มีอาชีพเลี้ยงสัตว์ (ไก่) ที่มั่นคง สำหรับผู้บริโภคก็จะได้บริโภคไก่ที่มีคุณภาพและราคาที่เหมาะสม และสักได้บริโภคอาหารที่มีโปรตีนโดยทั่วถึงกัน

ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การมีห้องเป็นไม้พื้น ปลูกไม้ไม่มากเกินไปและ ต้องการรักษาระดับราคาให้มั่นคง ไม้ที่ตัดจำหน่ายเกินไป ก็จะต้องฆ่าไม้ที่มีอายุถึงเวลาฆ่าแล้ว เก็บเข้าห้องเป็น เพื่อป้องกันไม้ให้มีเนื้อไม้ที่ออกสู่ตลาดมากเกินไป ถ้าเรากำหนดได้เช่นนี้จะทำให้ ความต้องการของคนซื้อจะพอเหมาะกับของขาย ราคาจะไม่กระโดดขึ้นกระโดดลงมากเกินไป ถ้ามีห้องเป็นขนาดใหญ่และมีวิทยาการจัดการในรูปแบบที่ก้าวหน้า ห้องเป็นก็จะรับไม้ที่สัดส่วนที่เกินไว้ในขณะสั้น และขายออกในเมื่อไม้ขาดตลาด ถ้าเรามีโรงฆ่าที่ทันสมัยและห้องเป็นมาก ๆ ความรุนแรงของปัญหาไม้ล้มตลาดก็จะลดลง เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตาม เรื่องห้องเป็นก็ต้องระวัง ทั้งนี้เพราะโรงฆ่าไม้ที่ทันสมัยที่มีห้องเป็นเอง ก็อาจจะไม้ไว้เพื่อทำลายตลาดของคนอื่น โดยนำไม้ของตนที่เก็บไว้ในห้องเป็นจำนวนมาก ๆ เพื่อให้เกิดภาวะไม้เต็มตัว และยังช่วยผู้เลี้ยงโดยรับซื้อไม้คืนจากผู้เลี้ยงที่ใช้ผลิตภัณฑ์ของบริษัท ในสภาวะนี้ก็จะทำให้ผู้เลี้ยงเห็นว่าบริษัทอื่นช่วยตนไม่ได้ แต่บริษัทช่วยได้ก็จะผละหันมาเป็นลูกค้าของบริษัท จะทำให้เกิดการผูกขาดผู้เลี้ยงและผู้บริโภคก็จะเสียประโยชน์ โดยไม่รู้ตัว เพราะสิ่งที่ควรจะทำคือต้องการให้เกิดการแข่งขัน ซึ่งนอกเหนือจากผู้เลี้ยงไม้และผู้บริโภคจะได้ประโยชน์แล้ว ก็จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไม้ และการตลาดให้ก้าวหน้า

5.2.3 ด้านราคาไม้เป็นและไม้สด

1) ควรจะกำหนดราคาขายรับไม้ให้ค่อนข้างแน่นอนโดยกำหนดราคาขั้นสูง (Ceiling-price) กับราคาต่ำสุด (floor-price) เอาไว้ โดยกำหนดราคาเฉลี่ยที่เหมาะสม เพื่อให้ทุกฝ่ายอยู่ได้คือ ฝ่ายผู้ผลิตและผู้จำหน่ายรายย่อย และผู้บริโภคโดยกำหนดให้เป็นกิโลกรัม ทั้งของไม้เป็นและไม้สดเพื่อให้ผู้เลี้ยงรายย่อยสามารถลดต้นทุนและเลี้ยงตัวเองได้ เป็นการพัฒนาประเทศอีกส่วนหนึ่งด้วย

2) การกำหนดราคาหน้าโรงงาน (at-the factory gate-price) เพื่อลดภาวะการค้ากำไรเกินควรของผู้ผลิตรายใหญ่ โดยคำนึงถึงการคิดราคาต้นทุนที่เหมาะสมและพฤติกรรมของผู้ผลิตด้วย ที่สำคัญคือ กำหนดระยะการขึ้นราคาให้เหมาะสมกับสภาวะการดำเนินงาน

3) การกำหนดราคาขายปลีกที่ยุติธรรม ณ แผงลอยในตลาด ในร้านค้าปลีก ฯลฯ ให้เป็นราคาที่แน่นอนตามลักษณะความเป็นจริงของอุปสงค์ อุปทานในตลาด เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจ เพื่อการซื้อที่สม่ำเสมอ และการผลิตและจัดจำหน่ายจะได้สม่ำเสมอบ้าง จะผิดแปลกไปบ้างตามฤดูกาลหรือเทศกาลงานปีก็พอจะทราบล่วงหน้าหรืออยู่ในภาวะที่ควบคุมได้

5.2.4 ด้านการตลาด

การตลาดนับว่าเป็นปัญหาใหญ่อยู่ตลอดเวลา เพราะเมื่อการตลาดไม่ดีแล้ว ทุกอย่างก็หยุดหมด สำหรับตลาดภายในประเทศนั้นดูจะไม่มีปัญหา ปัญหาใหญ่ก็คือตลาดต่างประเทศ ในขณะที่มีเพียงแห่งเดียวคือ ญี่ปุ่น สำหรับญี่ปุ่นก็มีปัญหามากเหลือเกิน มีการเอารัดเราเปรียบทุกวิถีทาง แถมยังเลือกซื้อเอาเฉพาะบริษัทที่ขายให้ถูก ๆ และคุณภาพดี ที่ยิ่งร้ายหนักก็คือต้องส่งคนของบริษัทเข้ามาควบคุมการผลิต ข้อมูลต่าง ๆ รัฐบาล รัฐบาลเอียงเอียงกว่าที่คนไทยธรรมดาจะรู้เสียอีก การค้าขายนั้นก็ เป็นไปตามสังหระของการบริโภคเมื่อไม่กี่ก่อนจะถึงเทศกาล เช่น คริสมาสต์ก็ละล้งกันไว้มาก มีมีการสั่งเข้าเป็นจำนวนมาก

กระทรวงพาณิชย์ควรจับคบหาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ การหาตลาดต่างประเทศนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นและควรขยายเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพราะการผลิตเนื้อไก่แป๊ะเป็นนั้นเร็วกว่าการผลิตเนื้ออย่างอื่น ไม่ใช่ปล่อยให้ผู้ผลิตหาตลาดเองอย่างที่แล้วมา เชื่อว่าถ้าได้ตลาดเพิ่มขึ้น การผลิตไก่จนล้มตลาดก็จะไม่มี เพราะความร่วมมือกันหลาย ๆ ฝ่ายจะช่วยให้การดำเนินการเป็นไปด้วยดี

การตลาดจะต้องคำนึงถึงต้นทุนการผลิตไก่ของบ้านเราด้วย เพราะถ้าต้นทุนแม่ตลาดต่างประเทศคำนวณแล้ว เขาต้องขาดทุนก็จะไม่ซื้อจากเรา แต่ถ้าสามารถลดต้นทุนการผลิตลงได้บ้าง รัฐเข้ามาช่วยเหลือเกี่ยวกับการค้ากับต่างประเทศได้มากขึ้น เป็นต้นว่าจัดหายานพาหนะการขนส่งให้ในราคาถูกมืออย่างสม่ำเสมอ และสามารถขนส่งไปได้หลายประเทศ รวมทั้งทางแถบประเทศตะวันออกกลางด้วยก็จะดี เพราะความต้องการในแถบนี้สูง แต่ขาดยานพาหนะที่จะเดินทางจากประเทศไทยเข้าไปในบริเวณนั้น นอกจากยานพาหนะในการขนส่งแล้ว ห้องเย็นก็เป็นปัญหาเช่นกัน ห้องเย็นที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ส่วนมากเป็นห้องเย็นเก่า ๆ การเก็บรักษาอุณหภูมิไม่สม่ำเสมอ เรื่องความสะอาดก็แย่ที่สุด น่าจะได้ปรับปรุงหรือส่งเสริมให้มีการ รางห้องเย็นที่ทันสมัยและมีความ

จุมาก ๆ ขึ้นบ้าง ปัญหาอีกอย่างหนึ่งที่คนส่วนมากมองข้ามไปก็คือวัสดุที่ใช้ในการทำหีบห่อสำหรับบรรจุ เนื้อสัตว์ มีการใช้วัสดุที่มีคุณภาพต่ำหากลองบรรจุ เมื่อนำเข้าไปเก็บในห้องเย็น กล้องเหล่านั้นก็จะเปื่อยงอ แตกขาด ทำให้เกิดการเสียหายขึ้น นำจะได้พัฒนาวัสดุหากลองให้มีมาตรฐานสูง อย่างไม่ออกสเตรเลียบ้าง แม้จะเก็บไว้ในห้องเย็นนานเท่าไรก็ไม่แตกหรือเสียหาย เพราะเขาใช้วัสดุที่เหี่ยวและทนทาน ทั้งนี้เป็นเพราะทางรัฐบาลมองเห็นความสำคัญนี้ จะออกแบบ ทดลอง ค้นคว้า วิจัยให้แก่บริษัทต่าง ๆ ตามที่ต้องการ โดยบริษัทเหล่านั้นจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้หมด ใครมีปัญหาอะไรเกี่ยวกับการบรรจุหีบห่อก็ให้หน่วยงานนั้นกันคว้านั้น เป็นผลที่น่าพอใจแล้วนำไปใช้ มิใช่ว่าจะเอาแต่ของถูก แต่คุณภาพไม่คำนึงถึง ก็จะทำให้ผลิตภัณฑ์ที่เราผลิตขึ้นไม่ได้เท่าที่ควร ซึ่งภาวะบรรจุนี้ก็มีส่วนสำคัญไม่น้อยกว่าคุณภาพของผลิตภัณฑ์เช่นกัน ทุกคนรักและอยากจะได้แต่ของสวย ๆ งาม ๆ กันทั้งนั้น ซึ่งบางครั้งไม่มีคุณค่าเลยแต่สวยงามเป็นที่ต้องใจคนเราก็ยังอยากจะได้ไว้ การบรรจุหีบห่อของเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์นี้ก็เช่นกันน่าจะได้อะไรบ้าง

5.2.5 ส่งเสริมอุตสาหกรรมสัตว์ปีก (ไก่) ให้เป็นในระบบเปิดเสรี (Integration System) (หรืออุตสาหกรรมต่อเนื่อง)

ในปัจจุบันนี้ประเทศไทยดำเนินการอุตสาหกรรมสัตว์ปีกไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จำนวนสินค้าที่ส่งไปจำหน่ายต่างประเทศยังมีน้อยมาก ตัวอย่างเช่น ส่งเนื้อไก่ออกต่างประเทศเพียงปีละประมาณ 1,800 ตันเท่านั้น (ตัวเลขการส่งออกของบริษัทกรุงเทพ ค้าสัตว์ ซึ่งเป็นบริษัท เดียวของประเทศไทยที่ส่งเนื้อไก่ออกขายต่างประเทศในปี พ.ศ. 2519) เนื้อไก่ที่ส่งออกส่วนใหญ่จะส่งเป็นไก่ชิ้นส่วน แยกเป็นประเภทชิ้นส่วนต่าง ๆ ของไก่ เช่น เนื้อล้วน สันใน น่อง สะโพก ฯลฯ ส่งจำหน่ายแก่ประเทศอื่นซึ่งสินค้าไก่ชิ้นส่วนเป็นสินค้าที่มีคู่แข่งน้อย เนื่องจากใช้เวลามากในการชำแหละ และแยกประเภท และเป็นสินค้าที่ต้องทำด้วยแรงงานคน สาเหตุที่อุตสาหกรรมสัตว์ปีกในประเทศไทยไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะต้นทุนการผลิตสูง ต้นทุนการผลิตเนื้อไก่ต่อ 1 กิโลกรัมของประเทศไทยเท่ากับ 12.64 บาท ในขณะที่ต้นทุนการผลิตเนื้อไก่ของสหรัฐอเมริกาเท่ากับ 9.60 บาทเท่านั้น สาเหตุที่ต้นทุนการผลิตของประเทศไทยสูงก็เนื่องจากปัญหาภาวไรของคณกลางทุกทอดกล่าวคือ

- 1) การซื้อลูกไก่จากบริษัทผู้ผลิตลูกไก่ บริษัทผู้ผลิตลูกไก่ก็คิดกำไรไว้
- 2) การซื้ออาหารจากบริษัทผู้ผลิตอาหารสัตว์ บริษัทผู้ผลิตอาหารก็คิดกำไรไว้ส่วนหนึ่ง
- 3) การขายไก่และผลิตผลของไก่เมื่อเลี้ยงครบตามอายุก็จะมีคนกลางกดราคาซื้อ และนำมาขายให้โรงงานฆ่าโดยคิดกำไรไว้ส่วนหนึ่ง

นอกจากต้นทุนการผลิตสูง เพราะปัญหาที่กล่าวข้างต้นด้วย ปัญหากำไรของคนกลางทุกทอดจะทำให้ผู้เลี้ยงไก่ประสบปัญหาขาดทุนอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่ราคาไก่สำหรับผู้บริโภคมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ วิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ควรใช้ระบบ Integration System ซึ่งใช้วิธีการนี้เป็นกิจการที่ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมสัตว์ปีก จะต้องพยายามทำทุกอย่างด้วยตัวเอง สัตว์ปีกของคนกลางทุกทอดเท่าที่สามารถจะทำได้ เริ่มตั้งแต่ลูกไก่ควรจะซื้อไก่พ่อแม่พันธุ์แต่เพียงอย่างเดียวจากบริษัทผู้ผลิตไก่พ่อแม่พันธุ์ เพื่อผลิตลูกไก่ของตัวเอง การที่ยังจำเป็นต้องซื้อไก่พ่อแม่พันธุ์ เพราะงานด้านพันธุ์ไก่เป็นงานที่ต้องการความรู้วิชาการเงินทุนสูงมาก ผลที่ได้รับอาจไม่คุ้มค่าอาหาร-ไก่ก็ควรจะตั้งโรงงานอาหารสัตว์ของตัวเองเพื่อผลิตอาหารไก่ที่ต้องการใช้ การฆ่าก็ควรจะตั้งโรงงานของตัวเองเพื่อทำการฆ่าไก่ และคัดจำหน่ายเอง

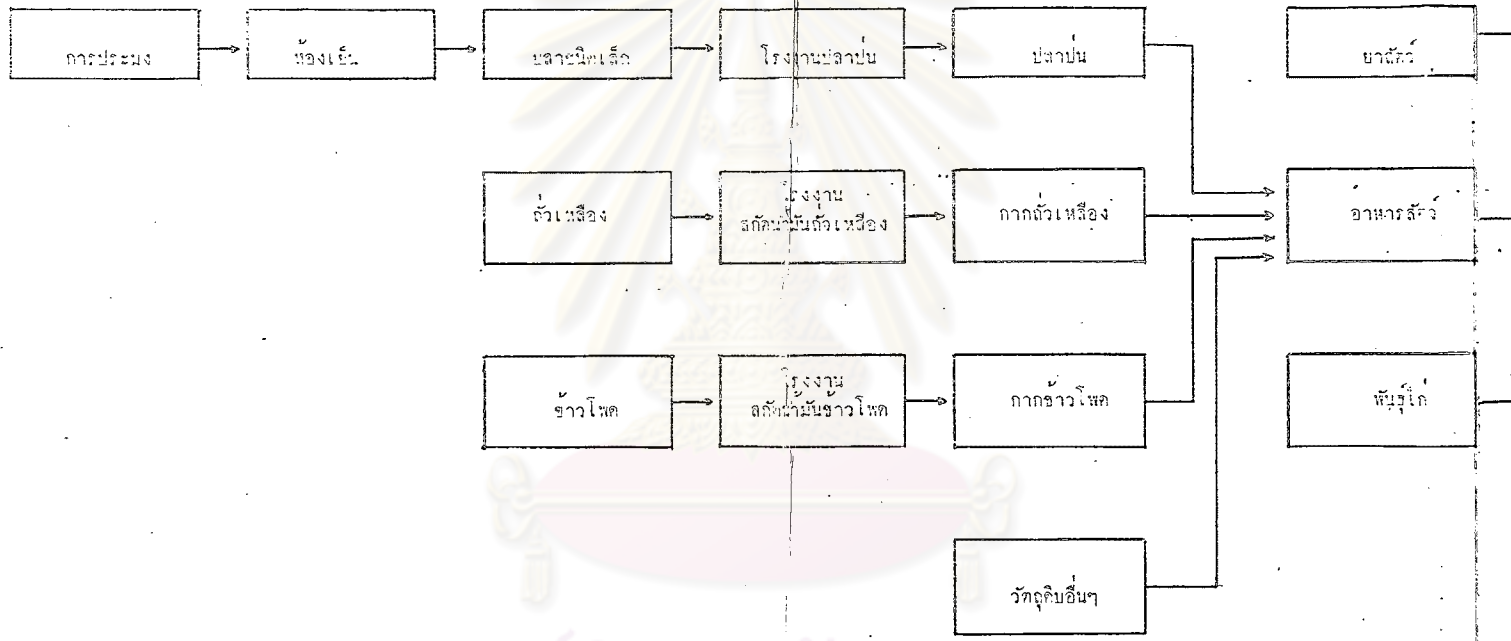
การค้าเงินงานอุตสาหกรรมสัตว์ปีกระบบ Integration System ต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก แต่เป็นแนวทางที่อุตสาหกรรมสัตว์ปีกจะต้องทำ ถ้าอุตสาหกรรมสัตว์ปีกใดในประเทศไทยเริ่มและทำสำเร็จก่อน อุตสาหกรรมสัตว์ปีกอื่นที่เป็นคู่แข่งก็จะต้องเลิกกิจการไป เพราะไม่สามารถที่จะแข่งขันด้วยได้ เว้นแต่ว่าจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเป็นระบบ Integration System เช่นเดียวกัน เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ ก็จะมีผลต่อประเทศชาติ เพราะจะทำให้สามารถส่งสินค้าที่ผลิตได้จากอุตสาหกรรมสัตว์ปีกไปจำหน่ายยังต่างประเทศให้ได้รับเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศ

และผู้บริโภคในประเทศได้บริโภคสินค้าจากอุตสาหกรรมสัตว์ปีกในราคาถูก

เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีการค้าเงินงานอุตสาหกรรมสัตว์ปีก ระบบ Integration System แต่ก็มีผู้ประกอบการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมสัตว์ปีกอยู่แล้วแต่ว่าแยกออกจากกันคือ แยกเป็นโรงงานอาหารสัตว์ โรงฆ่าไก่ ฟาร์มเลี้ยงไก่ซึ่งมีขนาดใหญ่อยู่แล้ว การที่จะตั้งระบบ Integration System ขึ้นก็ไม่จำเป็นที่จะต้องลงทุนเพิ่มเติม หรือลงทุนใหม่ สูงสักเพียงแต่รวมกิจการที่มีอยู่เข้าด้วยกันก็จะมีระบบ Integration System ขึ้นได้ ในปัจจุบันได้เริ่มมีผู้เห็นความสำคัญของระบบ Integration System ของอุตสาหกรรมสัตว์ปีกในประเทศไทย ได้เริ่มก่อตั้งระบบ Integration System โดยเฉพาะอุตสาหกรรมสัตว์ปีกการผลิตไก่ กระทั่งได้รวบรวมบริษัทและกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมสัตว์ปีกเข้าด้วยกันซึ่งประกอบด้วย

- 1) บริษัทกรุงเทพฯ อาหารสัตว์ จำกัด (ผลิตอาหารสัตว์)
- 2) บริษัทอาร์เบอร์เอเกอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด (ผลิตไก่พ่อแม่พันธุ์)
- 3) บริษัทฟาร์มกรุงเทพฯ จำกัด (การเลี้ยงไก่และผลิตลูกไก่)
- 4) บริษัทกรุงเทพฯ ค้าสัตว์ จำกัด (โรงงานฆ่าสัตว์ปีก)

และเสนอโครงการต่อธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อขอกู้เงินลงทุนทำการขยายกิจการเพิ่มเติม ดังนั้น ในอนาคตอันใกล้ อุตสาหกรรมสัตว์ปีกของประเทศไทยจะต้องเจริญขึ้นมาก และต้องเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าใหม่เป็นระบบ Integration System ทั้งหมด เมื่อถึงเวลานั้นระบบบัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรมสัตว์ปีกก็จะเป็นสิ่งหนึ่งที่ได้มีส่วนช่วยให้ผู้บริหารงานอุตสาหกรรมสัตว์ปีกได้รู้ถึงภาวะการณ์และสถานการณ์แท้จริงของกิจการซึ่งระบบบัญชีธรรมดาทั่วไปไม่สามารถจะทำได้เท่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

